

Parket bij de Hoge Raad
T.a.v. de edelgrootachtbare
Postbus 20303
2500 EH 's-Gravenhage

Uitsluitend per e-mail:

VOORWAARDELIJK VERZOEK TOT HET INSTELLEN VAN CASSATIE IN HET BELANG DER WET

Edelgrootachtbare vrouwe/heer,

Langs deze weg dient ondergetekende, M.V. Hazekamp, als juridisch medewerker verbonden aan het rechtskundig adviesbureau Cap Debitum, gevestigd in Delden (Gemeente Hof van Twente) aan de _____, in zijn hoedanigheid van gemachtigde van de vereniging met volledige rechtsbevoegdheid Vereniging Farmers Defence Force, gevestigd in Sint Hubert (Gemeente Land van Cuijk) aan de _____ (“*Farmers Defence Force*”) een voorwaardelijk verzoek in tot cassatie in het belang der wet.

INLEIDING

Het verzoek heeft betrekking op het arrest van het Hof 's-Hertogenbosch (“*het Hof*”) van 16 december 2024, met het parketnummer 20-003576-19.¹

Het verzoek wordt ingediend onder de voorwaarde dat de advocaat-generaal onverhoopt mocht nalaten om tegen het arrest van het Hof cassatie in te stellen.

Aan het arrest van het Hof ging het volgende vooraf. De verdachten drongen binnen in één of meer varkensstallen. De verdachten werden vervolgd wegens lokaalvredebreuk (art. 138 lid 1 Sr). De verdachten beriepen zich op hun recht op vrijheid van meningsuiting en vrijheid van vreedzame betoging. De rechtbank Oost-Brabant verklaarde bewezen dat de verdachten zich schuldig hadden gemaakt aan lokaalvredebreuk. De rechtbank Oost-Brabant veroordeelde de verdachten tot geldboeten en voorwaardelijke gevangenisstraffen.²

De verdachten stelden hoger beroep in. Het Hof overwoog dat de concrete stalbezetting plaatshad in het kader van een vreedzame betoging. Het Hof overwoog ook dat de betoging werd uitgeoefend binnen de grenzen van subsidiariteit en proportionaliteit. Daarom concludeerde het Hof dat het beroep van de verdachten op het recht op vrijheid van vreedzame betoging slaagde en meebracht dat de vereiste wederrechtelijkheid ontbrak. Het Hof verwees naar de rechtspraak van de Hoge Raad. Het Hof sprak de verdachten vrij.

Farmers Defence Force kan zich niet verenigen met het arrest van het Hof. Farmers Defence Force vreest dat haar leden zich geconfronteerd zullen zien met meer stalbezettingen. Dierenrechtenactivisten zullen zich door het arrest van het Hof gesterkt en aangemoedigd zien, terwijl de minister van Justitie en Veiligheid stelde dat stalbezettingen als de onderhavige onacceptabel zijn en moeten leiden tot bestraffing.³

---

¹ Hof 's-Hertogenbosch 16 december 2024 (ECLI:NL:GHSHE:2024:4005, www.rechtspraak.nl).

² Rb. Oost-Brabant 6 november 2019, ECLI:NL:RBOBR:2019:6955, www.rechtspraak.nl.

³ *Aanhangsel Handelingen II 2022/23*, nr. 3272, p. 1.

Het arrest van het Hof kan voorts meebrengen dat getroffen agrariërs zich niet langer kunnen beroepen op noodweer(exces) in verband met de verdediging van hun stallen en andere eigendommen tegen aanranding door dierenrechtenactivisten. Voor een geslaagd beroep op noodweer(exces) is ten minste vereist dat de aanranding wederrechtelijk is. Door het arrest van het Hof lijken stalbezettingen in beginsel niet wederrechtelijk te zijn, voor zover zij plaatshebben in het kader van een vreedzame betoging.

Farmers Defence Force verzoekt u om cassatie in te stellen in het belang der wet.

GRONDSLAG

Het Hof gaf blijk van een onjuiste rechtsopvatting, voor zover het bedoelde te overwegen dat een geslaagd beroep op het recht op vrijheid van vreedzame betoging kan meebrengen dat de als bestanddeel van art. 138 lid 1 Sr vereiste wederrechtelijkheid ontbreekt.

Op grond van art. 138 lid 1 Sr wordt hij die in de woning of het besloten lokaal of erf, bij een ander in gebruik, wederrechtelijk binnendringt of, wederrechtelijk aldaar vertoevende, zich niet op de vordering van of vanwege de rechthebbende aanstonds verwijderd, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van de derde categorie. Wederrechtelijkheid is een bestanddeel van lokaalvredebreuk. Als de vereiste wederrechtelijkheid ontbreekt, moet worden geconcludeerd tot vrijspraak.⁴

Naar de mening van Farmers Defence Force brengt het eigendomsrecht mee dat binnentreding van een lokaal, terwijl in redelijkheid moet worden begrepen dat de daarvoor vereiste toestemming ontbreekt, in beginsel wederrechtelijk is.⁵

De Hoge Raad boog zich recent over de strafrechtelijke veroordeling van enkele verdachten wegens lokaalvredebreuk. De verdachten beriepen zich op het recht op vrijheid van meningsuiting en vreedzame betoging. De Hoge Raad overwoog dat het recht op vrijheid van meningsuiting en vreedzame betoging in de gegeven omstandigheden meebracht dat de verdachten moesten worden ontslagen van rechtsvervolging ter zake van lokaalvredebreuk.⁶ Daaruit vloeit voort dat een geslaagd beroep op het recht op vrijheid van meningsuiting en vreedzame betoging niet meebrengt dat de vereiste wederrechtelijkheid ontbreekt. De Hoge Raad concludeerde niet tot vrijspraak.

Als het Hof bedoelde te verwijzen naar het hierboven door Farmers Defence Force aangehaald arrest van de Hoge Raad van 23 april 2013 (nt. 5), heeft te gelden dat het aldaar sprake was van een geheel andere, bijzondere situatie. De verdachte betoogde bij een werkgever te zijn binnengedrongen in het kader van een collectieve staking. De verdachte beriep zich op het bepaalde in art. 6 ESH, waaraan directe horizontale werking toekomt. Een staking die valt onder het bereik van art. 6 ESH valt moet in beginsel door derden, onder wie begrepen de werkgever, worden geduld.⁷ Daarom is alleszins begrijpelijk dat in het betrokken geval werd vastgesteld dat de vereiste wederrechtelijkheid ontbrak. Aan het recht op vrijheid van meningsuiting en vreedzame betoging komt van oudsher slechts verticale werking toe.

VERZOEK

Gelet op het voorgaande wendt Farmers Defence Force zich tot u met het verzoek om:

---

⁴ HR 23 april 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY5352, rov. 4.1 e.v., *NJ* 2013/576, m.nt. P. Mevis.

⁵ Vgl. HR 6 juli 2020, ECLI:NL:HR:2010:BM5282, rov. 2.8, *NJ* 2010/426.

⁶ HR 12 november 2024, ECLI:NL:HR:2024:1623, rov. 2.1 e.v., *RvdW* 2024/1109.

⁷ Vgl. HR 30 mei 1986, ECLI:NL:HR:1986:AC9402, *NJ* 1986/688, m.nt. P.A. Stein.

- te beslissen, dat cassatie in het belang der wet wordt ingesteld tegen het arrest van het Hof 's-Hertogenbosch van 16 december 2024, met het parketnummer 20-003576-19.

Gemachtigde